

1377

Kooskõlastatud / V. VILLEMS / Riikliku Tehnilise ja Järeelvalve Inspektsiooni kaabla-järeelvalve inspektor " " ..... 1970.a.

Kinnitan / A. Uibokand / TRÜ haldusprerektor " " ..... 1970.a.

INSTRUKTSIOONID KUNI 0,7 ATÜ RÕHUL TÖÖTAVATELE AURUKATELLE KÜTJATELE.

Katla ettevalmistamine sissekütmiseks.

1. Enne katla sisseütmist on kütja kohustatud kontrollima:

1. et katla kõik osad oleksid korras ja katel oleks täidetud veega kuni madalaima lubatud tasemeni veeklaasi järgi; katla täitmisel veega tuleb kindlustada õhu vaba väljapääs kraanide ja ventiilide kaudu;

2. et torukaitseade, veeklaas, kolmekäiguline kraan, manomeeter, väljalaskekraan, toite- ja auruarmatuur ning toiteseadmed oleksid korras.

Manomeetri numbrilaul peab olema punane joon - lubatava rõhu märk ja veeklaasil - katla madalama ja kõrgema veeseisu märgid. Veeseisunäitaja klaastorud peavad olema kaitstud nende lõhkemise juhuks;

3. et torukaitseade oleks täidetud veega kuni selle proovikraanini. Kui torukaitseade pole korras või kui selle ja katla vahel on sulgemisseadmeid, on katla käikulaskmine keelatud;

4. suitsusiilbrite töötamist ja suitsukäikude, suitsukanalite ja korstna müürituse seisukorda. Kui märgatakse pragusid, tuleb need saviseguga kinni määrada.

Katla sissekütmine.

2. Katla sissekütmisel on kütja kohustatud:

1. enne tule süütamist ventileerima kollet ja katla suitsukäike 10 minutit, milleks avada suitsusiiber; kui kasutatakse õhupuhumist, siis käivitada õhuventilaator;
2. sissekütmist läbi viima aeglaselt kuni katla kõikide osade ühtlase kuumenemiseni. Seejuures tuleb jälgida katla manomeetri ja veeklaasi näituseid;
3. mitte laskma katla rõhul tõusta üle lubatava piiri (kuni 0,7 atü)
4. enne katla töösserakendamist läbi puhuma katla veeklaasi ja aurutorustiku;
5. katla töösserakendamiseks aeglaselt ja ettevaatlikult avama suruventiili.

Katla töötamise jälgimine.

3. Katla töötamisel on kütja kohustatud:

1. jälgima, et manomeetri osuti ei tõuseks üle punase joone, mis on tõmmatud kõrgeimat lubatavat töö rõhku tähistavale jaotusele. Kui manomeetri osuti tõuseb lubatavast maksimaalsest rõhust kõrgemale, peab astuma tegevusse torukaitse seade;
2. jälgima vee seisust veeklaasis, mis ei tohi langeda alla lubatava madalama veepinna joone ega tõusta üle lubatava kõrgeima veepinna joone. Veepind veeklaasis peab kergelt liikuma;
3. manomeetreid, veeklaase ja proovikraane vähemalt 1 kord (2 korda) vahetuses läbi puhuma;
4. kontrollima, et torukaitse seade oleks veega täidetud;
5. kontrollima kõikide toiteseadmete korrasolekut vähemalt 1-2 korda vahetuses;
6. katelt perioodiliselt läbi puhuma, vastavalt administratsiooni poolt antud juhistele. Katelt võib läbi puhuda ainult teise kütja või katlamaja eest vastutava isiku

juuresolekul. Läbipuhumisel tuleb ventiile avada aeglaselt ja ettevaatlikult. Töötamise ajal ei tohi katlaaie teha mingit remonti.

Katla töötamise lõpetamine.

4. Katla seismajätmisel tuleb:

1. lõpetada kütuse andmine koldesse;

2. altõhu mitteandmisel sulgeda osaliselt siiber katla taga ja kolde tuharuumi uks, altõhu andmisel aga lõpetada puhumine ja avada kolde tuharuumi uks;

3. katla pikaajaliseks või avariiliseks seismajätmiseks - kütus restilt välja tõmmata ning puhastada rest tuhast ja slakist. Tuhk ja šlakk tuleb ettevaatlikult kustutada veega (vooliku abil). Kui pärast põleva kütuse eelmaldamist on katelt vaja kiiresti maha jahutada, võib avada siibri ja koldeuksed. Tule kustutamine koldes veega on keelatud, välja arvatud katla avariilise seismajätmise erijuhud.

Katlast või süsteemist vee väljalaskmine ilma katlamaja eest vastutava isiku korralduseta on keelatud.

Katla avariiline seismajätmine.

5. Kütja on kohustatud katla viivitamatult seisma jätma ja sellest katlamaja eest vastutavale isikule teatama kui:

1. rõhk katlas manomeetri järgi tõuseb normaalsest kõrgemale ja jätkab tõusmist, vaatamata tõmbe vähendamisele, õhu puhumise lõpetamisele ja katla tugevdatud toitmisele;

2. veepind katlas on langedud kõige madalamast lubatud nivoost allapoole (sel juhul on katla veega täitmine kategeoriliselt keelatud);

3. veesis katlas langeb kiiresti vaatamata katla tugevdatud toitmisele;

4. kõik toitepumbad lakkavad töötamast;

5. kõik veeseisunäitajad lakkavad töötamast;
6. manomeeter lakkab töötamast;
7. torukaitseseade lakkab töötamast;
8. märgatakse katlal väljapaisumisi (välja arvatud muhud veetoru katla torudel), pragusid keevitusõmblustes või keevitusõmbluste lekkimist);
9. avastatakse, et gaasikäikudes põlevad sinna sadestunud tahm või kogunenud kütuseosakesed.

Tegevus tulekahju korral.

6. Väljaspool katlaruumi tekkiva tulekahju või mõne muu sündmuse korral peab kütja jääma oma töökohale.

7. Kui tulekahi ähvardab katlamaja või on tekkinud katlamajjs endas, tuleb katlad avariikorras seisma jätta ja tugevdada nende toitmist. Aur tuleb kateldest välja lasta.

Kütuse kulu.

8. Kütja peab teadma kehtestatud kütusekulu norme, neist kinni pidama, kütust mitte üle kulutama ja igati püüdma kokku hoida.

9. Peamised abinõud kütuse kokkuhoidmiseks:

1. hoida kütust katuse all;
2. mitte lasta kütusel maha variseda selle toimetamisel katlamajja;
3. kinni pidada kütuse õigest põlemisrežiimist koldes, vältida kütuse mittetäielikku põlemist ja kadusid;
4. regulaarselt puhuda tahma või puhastada katla kütetepindu tahmast ja tuhast. Malmkatelde suitsukäikude käänukohti tuleb puhastada traatharjaga vähemalt kaks korda kuus;
5. lasta šlakk läbi söela ja põlemata osad visata uuesti koldesse;
6. pidada kütusekulu arvestust kaalumise või mõõtmiskastiga mõõtmise teel;

7. kinni pidada katla pesemiseks või katlakivist puhastamiseks seisajätmise graafikust ja läbipuhumise režiimist.

Ohutustehnika põhinõuded katlamajas töötamisel.

10. Kütja ja katlamaja ülejäänud personal on kohustatud:

1. vältima elektripinge all olevate esemete puutumist;
2. mitte käivitama kaitsepiirdeta pumpe ja ventilaatoreid, samuti ka ventilaatoreid, mille imemisaval puudub kaitsevõrk;

3. mitte määrima töötavate mootorite, pumpade või ventilaatorite laagreid ega pingutama nende tihenduskarpe;

4. töötamisel kasutama elektrikandelampe, mille pinge ei ületa 12 V;

5. hoidma põletustest koldest šlaki või söe väljatõmbamisel, hõõguva šlaki kustutamisel ja koldest leegi väljalöömisel; õhupuhumise kasutamisel sulgema enne kolde ukse avamist õhusüübid;

6. suitsu tugeval sissetungimisel ruumi katkestama kütmise, ventileerima katlaruumi ja selgitama tõmbe nõrgenemise põhjuse;

7. mitte sulgema värsket õhu juurdevoolu katlamajja;

8. mitte alustama aurukatla sissekütmist, kui sellel puudub manomeeter, veeklaas või torukaitseseade;

9. mitte alustama soojaveekatla sissekütmist, kui sellel puudub termomeeter, manomeeter või kaitseseade;

10. teraskatlaid või suitsukäike seestpoolt puhastama ainult kahekesi, et vajaduse korral saaks kaastöötajat abistada;

11. kandma roobitsemisel, kütuse sisseviskamisel ja lõhkumisel kaitseprille;

12. elektrivoolu katkemisel välja lülitama kõik elektrimootorid. Õhupuhumisega kalletel avama tuharuumi uksed ja võtma tarvitusele abinõud, et soojavee tempera -

tuur ei tõuseks üle 90° C;

13. katlamajas asuvate kõikide elektrimootorite korpused peavad olema maandatud;

14. enne katla gaasikäikude järelvaatust ja katla sissekütmist tuulutama gaasikäike, milleks avada siiber ja koldeuksed või käivitada õhuventilaator;

15. pärast kütuse sisseviskamist sulgema koldeukse alati lingiga;

16. enne koldeukse avamist vähendada õhupuhumist nii, et leek koldest välja ei lööks.

17. katlamajja viivatel treppidel peavad olema käsi- puud. Trepiastmed peavad olema terved ja tugevad;

18. Elektrivoolu katkemisel viivitamatult süütama tormilaternana;

19. katla proovikütmisel või katla sissekütmisel pärast pikemat vaheaega pöörama erilist tähelepanu korstna- tõmbe suurusele. Kui tõmme pole küllaldane (eriti soojal ajal) tuleb enne sissekütmist soojendada korstnat ja suit- sukäike;

20. hoidma suitsukanalite siibrid korras. Igal siib- ril peab olema vastukaal, ning selle juhtimine peab plok- ülekande abil olema toodud katla esiküljele;

11. Katla manomeetreid tuleb igal aastal lasta kontrollida ja nende numbrilaul peah olema kõrgeimat töö- rõhku tähistav punane joon.

L ö p p e e s k i r j a d .

12. Käesolevad eeskirjad peavad olema katlamajas nähtavale kohale klaasi all välja pandud.

13. Käesolevate eeskirjade rikkumises süüdi olevad isikud võetakse administratiivsele või kriminaalsele vas- tutusele vastavalt kehtivale seadlusandlusele.

5. septembril 1970.a.

Koostas: A. Silm
TRÜ peamehaanik

TRU rotaprint 1970. 100. T.841.